
TRI-LINGUAL PHRASE BOOK

Eastern Red Karen- Thai - English

Submitted by
John R. Bryant

Translated by
Praphan Praiseenamngern

**Payap Research & Development Institute
Payap University
and
The Summer Institute of Linguistics
Chiang Mai Thailand**

Technical Paper #26

July 1997

ถ้อยคำสั้น ๆ สามภาษา

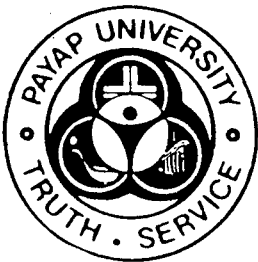
TRI-LINGUAL PHRASE BOOK

กะเหรี่ยงแดงตะวันออก- ไทย- อังกฤษ
Eastern Red Karen- Thai - English

Submitted by
John R. Bryant

แปลโดย
Translated by
ประพันธ์ ไพรสี่น้ำเงิน
Praphan Praiseenamngern

พิมพ์โดย
typists:
คุณเกวลี ประชากุล
คุณอำพร พนมรติกุล

**Payap Research & Development Institute
Payap University
and
The Summer Institute of Linguistics
Chiang Mai Thailand**

เหลื่อเป่แต้ไ่	คำนำ	Introduction	iii
จ๊วแกลัดเฮอแกลโกล	การเดินทางและถามเส้น	Travel and Asking Directions	1
ป้อซี้เต๋อญจ๊วเหว่อลู	การพบกันและการอำลา	Greetings and Leave Takings	2
เหลื่อเฮ่เหลื่อแย้	ที่อยู่อาศัย	Accommodations and Housing	3
แต้ไ่เต้เย	การแนะนำ	Introductions	4
เหลื่อเป่ซี้หนี่ซี้โด	คำชมเชย	Compliments	5
เตบู้ยแตเตอเหว่อ	ขอบคุณนะ	Thanks	5
เดอไฮ เอโน	เชิญ	Invitations	6
ญกแกเตซื่อ	การกล่าวคำขอโทษ	Apologies	6
ไป่หมโคบี่ซ๊วาคอกู	ครอบครัวและพี่น้องเพื่อนบ้าน	Family and Village	7
เอ่เ่ เอ่ตี่ซี้ว	การรับประทานอาหาร	Food and Eating	8
เตเหลื่อฟรีฮี่เซเอ่	การซื้อขาย	Buying and Selling	9
เตเอ่เ่แรเต	กิจกรรมและการประกอบอาชีพ	Activities and Occupations	10
โห่งเหลื่อแต้ไ่	ภาษาและการพูด	Language and Speaking	12
เตเหลื่อหยฮัฟฟาไซแร	ความเจ็บป่วยและการรักษา	Illness and Medical Treatment	13
อาซี้ฮาฮาญ	ฤดูกาล และเวลา	Weather and Time	14

สิบสี่	ตัวเลข	Numbers	17
สอเสหะโพ	ผลไม้	Fruits	17
เดหม่อเหล่เอ่ปวาจื่อ	ผักต่างๆ	Vegetables	18
สอเหล่ สอดอ	สัตว์	Animals	18
เตมีเตดอ			
ด็กอ๊อส์โหม่เพ	แมลง	Insects	19
แห่เหน	อวัยวะของร่างกาย	Body parts	19
เหล่แต่เฮอ	คำถาม	Question words	20
อาแบอาบู	สี	Colors	21
เหล่แต่โง่แดเฮอ	คำบอกลักษณะ	Descriptives	22
	การอ้างอิง	References	23

คำนำ (กะเหรี่ยงแดงตะวันออก)

ลีอู้ตูอูราม่าแกเมเต หมาเค้เปซี่เค้อแก เหลออีเนเบ่แกนยลีพูแกนยราม่าแกลาอีอา เหลออีเปโต
แกนยหมา โอเค้อ หมูบ้านทบศอก ต.หมอกจำแป๋ อ. เมือง จังหว่า แม่ฮ่องสอน

เปราม่าแกนย

พยำแมนซ์ ไทยอีเปแมนซ์กุลลาอีเป โอโปเต้เจ้เปเค้อเค้อไทย ไทยด่เห่ ซือ้อี่ว้าแกนยอีเป
ซี้จว้าโอ้เลแกนยค่อ ซือ้อี่เปแมนซ์แกนยโห่งเปดื้อนซี้กุลลาอีว้าโอ้เลตอกลือ อาซี้เงเค้แกนยไกล
อาซี้อีเปแกนยโห่ง ดันจ้ไทยลีโต้เนอโรโหลพยำด่แมนซ์แกนย นอนด่ นอนด้อี่เปจ้าโตโคร.

แกนยลีนอ อาเค้เรือไทยลีดีเก้ อาตาลาแซ่ลูโต ไทยโหล่นอนด่แซ่แกนย นอนด่

นอนด้อี่เปจ้ว้าโตโร

ไทยอีเปเนอ นอจ่อตี ๗ ครับ อาแซ่เรือเพรคูอีเป พรหม่อ เบนอจ่อ คะ อานอจ่อตี ๗ ผม
เพรหม่อเก้ซืออีเป เนอเบออีเปล่าดีเค้ ดินัน เค้แกนยอีเปหมาเพรคูอีเปแซ่ลูลู

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์หลายประการ ประการแรกคือจะเป็นการช่วยชน

เผ่ากะเหรี่ยงแดงตะวันออกบ้านทบศอก อำเภอ เมือง

ที่พวกเขาจะได้หัดอ่านภาษาของตนเอง

และรู้จักการนำมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หวังว่าการทำหนังสือเล่มนี้

จะช่วยให้เกิดการนำภาษาเผ่าของตนมาใช้ และเป็นการอนุรักษ์ภาษาเผ่าของตนอีกด้วย

และเรายังหวังอีกด้วยว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับคนไทยที่อยากจะสนทนากับชนเผ่ากะเหรี่ยงแดงให้เข้าใจโดยใช้ภาษาเผ่าของเขาเองและสุดท้าย ก็หวังว่าคงจะเป็น

ประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับชาวต่างชาติที่มาทัศนศึกษาตามชนบทต่างๆ ในบ้านเมืองเรา

และอยากจะรู้อะไรบางอย่างในภาษาของเผ่าอื่นๆ สำหรับชาวต่างชาติอ่านภาษาไทยไม่

ออกหรือคนไทยเอง ที่อ่านคำอ่านของภาษาเผ่าไม่เข้าใจจะเป็นการช่วยได้มาก ช่วยได้มาก

ถ้าเราจะมีหนังสือและชี้ไปที่คำที่เราไม่เข้าใจและพูดตามเจ้าของภาษา ภาษาไทยมีเครื่องหมาย

บอกรูปคำพูดสุภาพ ที่ผู้ชายพูดว่าครับในหนังสือเล่มนี้ ก็ให้เขียนคำว่าครับทั้งหมด

ถ้าหากมีผู้หญิงพูดต้องเปลี่ยนสรรพนามผู้ชายพูดคำว่าครับออกให้เขียนสรรพนามผู้หญิง

พูดคำว่าคะใส่แทนทั้งหมด ถ้าหากเป็นผู้ชายสัมภาษณ์ ก็ให้เป็นคำพูดของผู้ชายล้วนๆ ถ้าหาก

เป็นผู้หญิงสัมภาษณ์ก็ให้เป็นคำพูดของผู้หญิงล้วนๆ

ในหนังสือเล่มนี้อย่างไรก็ตามไม่มีปัญหา ในภาษากะเหรี่ยงแดง

เพราะว่าภาษาแบ่งออกเป็นสามส่วน ภาษาไทยต้องแยกคำพูดชาย

หรือหญิงออก ส่วนภาษากะเหรี่ยงแดงไม่ต้องเปลี่ยนเพราะคำพูด ผู้ชายหรือผู้หญิง

เหมือนกันในหนังสือเล่มนี้

ผู้ที่จะใช้หนังสือด้อยคำสั้นๆ สามภาษานี้ ผู้อ่านจะได้พบกับภาษาถึงสามภาษาด้วยกัน คือ

คอลัมน์แรกจะเป็นภาษากะเหรี่ยงแดงตะวันออก คอลัมน์ที่สองจะเป็นภาษาไทย และคอลัมน์

ที่สามจะเป็นภาษาอังกฤษ

แต่ผู้เขียนอยากจะบอกท่านผู้อ่านทราบว่าการเขียนภาษากะเหรี่ยงแดงตะวันออกกับ

ภาษาไทยเป็นการเขียนขึ้นเบื้องต้นเท่านั้น ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องนำไปทดสอบเพื่อแก้ไขใน

ขั้นต่อไป

Introduction

This book has been compiled for several reasons. First, it will help speakers of the Eastern Red Karen dialect in Muang district, Mae Hong Son province to study the written form of their own language and compare it with the Thai language and with English. It is hoped that this will help them in the preservation and use of their own language. It is also hoped that the book will prove useful to speakers of Thai who wish to understand and be able to communicate with the Eastern Red Karen speakers in Mae Hong Son in their own language. And finally, it is hoped that the book will be of help to speakers of English who are visiting rural areas of Thailand and want to know something of the local language. For foreign visitors who may not be able to read the Thai script or for Thai speakers who struggle with certain non-Thai combinations of sounds and symbols of the Eastern Red Karen language, it may be necessary to point to the relevant phrase and then repeat it after the local speaker.

The Thai politeness marker, '*khrap*', which is used by a male speaker has been used throughout. This should be changed to '*kha*' in every case where the speaker is female. Similarly, the same is true for the Thai first person reference pronoun '*phom*', '*I/me*'. While '*phom*' has been used throughout, a female speaker (using the Thai portion) needs to change the form to '*di chan*'. In the Red Karen language, however, politeness markers of this type are not used.

In using this Phrasebook, the reader will find the Eastern Red Karen translation in the first column of each page. The second column is the Thai equivalent and the third column is the English equivalent.

Finally, may it be noted that this is a preliminary attempt to write Eastern Red Karen with a Thai orthography. Thus, further testing will be needed to establish accuracy.

กะเหรี่ยงแดงตะวันออก

ไทย

อังกฤษ

จัวแกล้แต้เฮอแกล้โกล

การเดินทางและถามเส้นทาง

Travel and Asking Directions

หล่อหลี่เหล่วจัวตี้ทบศอกโอ

มีรถไป บ้าน ในซอยหรือเปล่าครับ

Is there a bus to the village of Nai Soi ?

หล่อหลี่กาโนฮาตี้ทบศอกแอ
(เดอเนอบ้าหือ)

มีรถเข้าบ่อยแค่ไหนครับ
(วันละกี่เที่ยว)

How often does the bus go?

หล่อหลี่เถ่หม่อลี้เบ้อลุยจัวตือมื่อ

รถออกทุกวันตอนเช้าเที่ยว 9:00

The bus leaves every morning at 9:00.

หล่อหลี่เถ่หม่อกู่ยปวาเนอ

รถออกทุกวันตอนบ่าย 15:00

The bus leaves every afternoon at 3:00.

เพตุ เนเมจว่าเกอแหวตี้

ขอโทษนะครับคุณพอจะช่วยผมได้ไหมครับ?

Excuse me, can you help me?

เนเข้าจัวโตตี้เต

คุณจะไปไหนครับ?

Where do you want to go?

เนแต่โฉแหว แกล้โนตี้ทบศอกเนอ
ตี้ หมาอาหนี่แอ

คุณช่วยบอกเส้นทางเข้าหมู่บ้าน
ทบศอกให้ผมหน่อยได้ไหม?

Can you tell me the way to the village of Toapsawk?

ตี้อำเภอหี่เนอ หมาแกล้จัวโตตี้เต

ที่ว่าการอำเภอไปทางไหนครับ?

Can you tell me the way to the district office?

ปู่ก้าหี่เนอจัวหมาเตตากยาเต

บ้านผู้ใหญ่บ้านไปทางไหนครับ?

Can you tell me the way to the village chief's house?

เนนี้เลหี่จัวเต้อเตตากยาเต

บ้านคุณจะไปทางไหนครับ?

Can you tell me the way to your house?

จัวโตตี้แกล้เตตี้เงเนอ จัวเต้อา
ทัว

ไปจนถึงแยกข้างหน้าแล้วก็
เลี้ยวขวา

Go to the next junction and turn right.

จัวโตตี้แกล้เตตี้เงเนอจัวตี้
อาจี

ไปจนถึงแยกข้างหน้า
แล้วก็เลี้ยวซ้าย

Go to the next junction and turn left.

จัวจ้อเนออาโอโซกี้โล

ตรงไปประมาณสามกิโล

Go straight ahead for three kilometers.

ทบศอกอเนอหมาอายาตี้เต

หมู่บ้านทบศอกนี้ไกลแค่ไหน?

How far is it to the village of Toapsawk?

แหวซี่จัวตี้ทบศอกดออายานอ

ผมอยากจะไปบ้าน
ทบศอกไกลไหมครับ?

I want to go to Toapsawk village. Is it far?

อายาโต้อาโอแพโซซี่โลนัพ

ไม่ไกลแค่สามกิโลเอง

It's not far, only three kilometers.

โอ้เบ้อเลือนเอนจว้าอาโอ้ก็ไล่เนอ	จากที่นี่ไปก็ไกลยี่สิบกิโล	It's still far from here; it's twenty kilometers.
เซอ		
บิยูแมเปแกลดีก็หมาอาหนีโตเนอ	ชี้เส้นทางให้ดูหน่อยได้ไหม	Can you show me the way?
แนวข้าจว้าเกอเน	ผมจะไปกับคุณ	I will come with you.
แนวเอ็ชูเรือแนวโคช้าปา	เดี๋ยวผมจะให้คนไปส่ง	I will send someone to take you there.
เมอี่เต	เป็นอะไรหรือ?	What is the matter?
หมาเหล่เมจว่าโอ้อี้เต	มีอะไรพอจะช่วยได้บ้าง?	Do you need help?
หน่าฉีล่อ	น้ำมันหมด	I am out of fuel.
หน่าฉีไปโอ้ผือเลือนเอนหมาเบื้อเต	ปั้มที่ไกลที่สุดถวนนี้ไปทางไหน?	Where is the nearest station?
หล่อหลี่นัโปลหมาเหล่เมเนร้อเนอ	รถยางรั่ว	I have a flat tire.
	ถวนนี้มีร้านซ่อมรถไหม?	Is there a repair shop near here?
หล่อหลี่ปย่าปมาอุเมเนร้อเนอ	รถเสีย	My engine will not run.
	มีใครซ่อมได้บ้าง?	Is there someone who can help me?
เตบิยูเด็นเมจว่าแนว	ขอบคุณที่ช่วย	Thank you very much for your help.

ป่อชีตอูกุยจิวเหร่อลู

สวัสดี หมาเนโอโมแพนเนอ

แนวโอโมแพนเนอ

แนวแซแพนเหลไกลแพ้อาโค้เตอ
เจ้อโต

แนวโอโมเนร้อโต

ป่อชีเตอนื้อปาลูโตอานยาเจ้อ

เนจราวโอโดเตกาเนอ

แนวโอ้นื้อเบื้อเออโต

สแต้อี้เดีแผร่นแมโซ

แนวเหล่เนรเตโอเอี

เดีเนที่เนที่เนแพหมาเมเนครีฮูเต

เป่วชีเตอแซเนอโมชีปล่อ

การพบกันและการอำลา

สวัสดีครับ! สบายดีหรือ?

ผมสบายดี

แล้วคุณจะเป็นยังไงบ้าง?

ผมก็เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

ผมไม่ค่อยสบายเท่าไร

ไม่ได้เจอกันมานานเลย

คุณไปอยู่ที่ไหนมา?

ผมไม่ได้อยู่ที่นี้

ผมไปอยู่ที่ แม่ฮ่องสอน

งานผมยุ่ง

ครอบครัวคุณเป็นยังไงบ้าง?

ดีใจที่ได้พบคุณอีก

Greetings and Leavetakings

Hello! How are you?

I'm fine. How are you?

I'm the same as usual.

I've not been very well.

I haven't seen you for a long time.

Where have you been?

I've been away.

I went to Mae Hong Son.

I've been very busy.

How is your family?

It's good to see you again.

หม่อคือเฮื้อ	'สมควรแก่เวลาแล้ว	It's getting late.
แวไหลกา	ผมต้องขอตัวไปก่อน	I have to leave now.
กาเหล่เมเต	จะรีบไปไหน	Don't hurry off.
ไอนยานจ๋นน้ำโต	ต้องขอโทษด้วยอยู่นานกว่านี้ไม่ได้	I'm sorry I can't stay longer, but I must go home.
แวไหล่กาเดี๊	ผมต้องกลับบ้าน	
ไอโกปจราไอเลคยาปานี	ถ้ามีโอกาสก็มาเยี่ยมผมอีกนะ	Come and see me if you get a chance.
สวัสดีครับ กาเฮอ จัวเฮื้อ	สวัสดีครับ!	Goodbye!
โมซิปหล่อเดี๊เนกาเตบูนี	ขอบคุณที่มา ดีใจที่มา	Thanks for coming. I'm glad you came.
เฮ้อไ่เลนแซ่เปปานี	มาเยี่ยมเราอีกนะ	Come again soon.

เหล่ไ่เหล่แบ่

เนไ่โกโตเต เนน่กู่ที่เป
 แวไ่โกเกอแวโค แวถ่แวให้
 แวไ่โกเดี๊โรงนม
 แวไ่โกเดี๊อำเภอ
 แวข้าไ่เดี๊เมอญ
 แวซข้าไ่ที่เตเม
 แวซข้าไ่ที่โปกูเตเม

เบื่อดอกญเนอหม่าที่เหล่เดี๊ข้าไ่
 แอ
 อาไ่ที่ไ่คู้เดี๊เทอที่เตเม

อาเก่ข้าแร่ด่าปาเต

อาแร่ด่าเตโลเซจว่

ที่เตเมเนอหม่าอาไ่ดาเต

หมีโปกูไ่แอ

เทอโปกูไ่แอ

ที่อยู่อาศัย

คุณพักอยู่ที่ไหน?
 ผมพักอยู่กับเพื่อน
 ผมพักอยู่โรงแรม
 ผมพักอยู่อำเภอ
 ผมพักอยู่ในตัวเมือง
 ผมเช่าบ้านอยู่
 ผมอยากจะหาบ้านเช่าซักหลัง

ผมอยากจะเช่าห้องซักห้อง

ในหมู่บ้านนี้มีบ้านให้เช่าไหม?

มีครับมีบ้านว่างหลังหนึ่งอยู่ริมแม่น้ำ

ค่าเช่าประมาณเท่าไร?

ประมาณเดือนละสามร้อยบาท

บ้านหลังนี้มีทั้งหมดกี่ห้อง

แล้วมีห้องครัวหรือเปล่า?

มีห้องน้ำหรือเปล่า?

Accommodations and Housing

Where are you staying?

I'm staying with my friend.

I'm staying in a hotel.

I'm staying at the district center.

I'm staying at the province center.

I'm renting a house.

I would like to rent a house.

I would like to rent a room.

Are there any houses for rent in this village?

Yes there is an empty house near the river.

How much does it cost to rent this place?

It will cost 300 baht per month.

How many rooms does the house have?

Does it have a kitchen?

Does it have a toilet?

ว้าว้าโอ้หีเออเนอตำเนอเลนซ์

ผมตกลงเช่าบ้านหลังนี้สองเดือน

I would like to rent this house for two months.

ว้าว้าโอ้หีเออเนอตำต้าหน้าคะ

ผมอยากเช่าบ้านหลังนี้หนึ่งปี

I would like to rent this house for one year.

แต่โง่แต่เย

แวซึ้นตารังเกอเนอเรือวโค อามุย
ฉ่อ

การแนะนำ

อยากจะให้คุณรู้จักเพื่อนผม ชื่อ
ฉ่อ

Introductions

I would like you to meet my friend Chaw.

แวซึ้นนอซึ้งเกอเนอแวเพตักิ

อยากจะให้คุณรู้จักคุณพ่อผมหน่อย

I would like you to meet my father.

แวซึ้นนอซึ้งเกอเนอแวโปเพอ
อามุยเรือต้า

อยากจะให้คุณรู้จักน้องชายผม ชื่อ ต้า

I would like you to meet my younger brother, Tah.

เพเออเนอหมาวโคอามุยเรือ
ลือเออ

พ่อครับนี่เพื่อนผมชื่อเลือน

Father, this is my friend Luon.

แวกุยแต่โง่เกอเรือเกเนนตี
กิอามุยเรือ ต้า

ขอผมแนะนำตัวเองบ้างนะครับ
ผมชื่อ ต้า

May I introduce myself? My name is Tah.

เตเนซึปล่อโมเจือเดือแม็เทอเน
เนตือจั่ว จว้าลู้เกอ
แพ้นัดอูกูเบือเออ

รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รู้จักคุณ
คุณมาที่หมู่บ้านนี้ครั้งแรกหรือเปล่า
ครับ?

I'm very happy to meet you.

Is this your first visit to the village?

เนอเนตือจว้าแพตือไฟโตแว
เมอูกูเบือเออเนอเนตือจั่ว จว้าลู้
แพะแอ

คุณมาที่จังหวัดนี้ครั้งแรกหรือเปล่า
ครับ?

Is this your first visit to the province?

เนจร้าป่อซึเตอเฮอบูก้าแอ ไปก้า
แอซึแม็เทือะเกอเนหิเนแพ

คุณไปพบผู้ใหญ่บ้านแล้วหรือยัง?
ผมอยากจะพบครอบครัวคุณ

Have you met the village chief?

I would like to meet your family.

เปเก็ป่อซึเตอแซ็ลูปา
เพอูเนอเตเพรอามุยเรืออูเป
อามุยเรือจอห์น

หวังว่าเราคงพบกันอีก
ผู้ชายคนนั้นชื่ออะไร?
เขาชื่อ จอห์น

I hope I will see you again soon.

What is that man's name?

His name is John.

เนมุยเรืออูเป
นามสกุลเรืออี่เต

คุณชื่ออะไรครับ?
นามสกุลอะไร?

What is your name?

What is your family name?

เนมุยโก๊โหนเฮ็เมฮูเต
วามุยเรือ ต้า

ชื่อเล่นอะไร?
ผมชื่อ ต้า

What is your nickname?

My name is Tah.

เหล่ฮี้ เบ่ชี แหน่ชี โต

เอ่ตีเออตต้าอาหารวีดีเจ้อ

เตบู้ยนี้

เนจาเนออาโตต้ออยู่เจ้อ

เฮ้นแนอ

เนเฮ้หม่าอาคู้แอ

เนเฮ้หม่าอาคู้แอ

หม่าโต้อาโตต้ออยู่

แกแยเต้อตาเต เตบู้ย

เนพุเนออาลีแมห์

เนพุเพอเนอาน่ารักก็้อเจ้อ

ตว่าพุเพหม่อเนออาต้วคือเค้อแห

เนพุเพหม่อเนออาฉว่าอาซอแซ

เนบ้อ แจ่ต้อเจ้อเหอแห

เนเตเป แจ่ต้อเจ้อปอสูแห

เตบู้ยนี้

เตบู้ยแหน่ ๆ

เตบู้ยเนชูโต่ได้หึเนอ

เตบู้ยเนต้อชู้ยหวิต้อ เจ้อ

เนเต้อแวเตโพ เตบู้ย

เตบู้ย เนเมจว่าน

เตบู้ย เนเต้อแวลือเนอ

เตบู้ย เนเต้อแวนหยโย

เตบู้ย ปว่า หรว่า ปว่า

เตบู้ยเค้เนอแนว

อาโมแนวชีป้อเค้เนอโกแนอโอเล

เกอแนว

เหล่เฮลชีโต่ อาหนึ่ แพ

เหล่เฮลชีโต่

คำชมเชย

อาหารมือนี้อร่อยมาก

ขอบคุณครับ

เสื้อคุณสวยจัง

จริงหรือ?

คุณว่ามันสั้นไปไหม?

คุณว่ามันใหญ่ไปไหม?

ไม่หรอก พอดีเลย

ขอบคุณ มีคนให้เป็นของขวัญ

ลูกของคุณฉลาดนะครับ

ลูกของชายคุณน่ารักนะครับ

ลูกสาวของคุณสวยนะครับ

ลูกสาวของคุณแข็งแรงดีนะครับ

คุณทอผ้าเก่งจัง

คุณเล่นฟุตบอลยอดเยี่ยมเลย

ขอบคุณนะ

ขอบคุณมาก

ขอบคุณที่มาส่งถึงบ้าน

ขอบคุณสำหรับอาหารอร่อยมาก

ขอบคุณสำหรับดอกไม้

ขอบคุณที่กรุณาช่วย

ขอบคุณสำหรับหนังสือ

ขอบคุณสำหรับรูป

ขอบคุณสำหรับทุกอย่าง

ขอบคุณที่เชิญผม

ผมดีใจที่คุณมีโอกาสมา

ไม่เป็นไร ยินดีเสมอครับ

ไม่เป็นไรครับ

Compliments

This was a delicious meal.

I'm glad you enjoyed it.

Your blouse is very lovely.

Do you think so?

Do you think it is a bit short?

Do you think it is a bit large?

No, it is just right.

Thanks. It was a gift.

Your child is very clever.

Your child is very cute (a boy).

Your child is very pretty (a girl).

Your child is very healthy.

You are very skilled at weaving.

You are very skilled at playing soccer.

Thanks

Thanks very much.

Thank you for bringing me home.

Thank you for the delicious meal.

Thank you for the flowers.

Thank you for helping me.

Thank you for the book.

Thank you for the picture.

Thank you for everything.

Thank you for inviting me.

I'm glad you were able to come.

You're welcome.

Think nothing of it.

เปือเออ

โอกาแพนอ

หนี่นั๊

พียาไปตี่น

วันเสาร์เดีงเปเคล็นโอโกแนอ

ป้าโรหม่าเนโอโกแนอ

เตเนมหม่าโอโกแนอแพ เมื่อเต

แนวซี้เอ็กเกอเนดีหม่อ เอ้ เตื่อแนวที่

หม่าเนเหล่อเอ้อเต

ไฮฟี่เศซไฮเตอเจือได้

แพแนวซี้โนโอเลเกอเนเรือแนว

เนอจว้าแนวบ้าโงเต

เปบ้อโมเบือเวีล้ามือโซซว้าเรอโซ

เซอ

จว้าเกอแนวไป แต่งงานมานี้

บอเกเต

วันทสิบห้าเออเดอเล

จว้าเอี้ยนหน

จว้าเตือลเตี๊ป้วยจ๋อญี่ที่ปานิ

เออเตือหื้อเนมหม่าอาณกลัหนี

ปาได้

แบโหาโหน

หนี่นั๊

กุยแกเตซื่อ

กุยเหล่ซื่อ

จว้าแลตีกี่กุยเตซื่อนี้

กุยเตซื่อนี้เตื่อแนวโอแนจปาได้

เซิญ

ดี่มกานพใหม่ครับ?

ได้ครับ

เอาข้าวอีกนะครับ?

ไม่ละครับ ขอบคุณมาก

วันเสาร์หน้าคุณว่างไหม?

พรุ่งนี้คุณว่างหรือเปล่า?

คิดว่าคงว่างนะ มีอะไรหรือ?

อยากจะเซิญคุณไปทานข้าวเย็นที่
บ้านหน่อย

เนื่องในงานอะไร?

ไม่มีอะไรพิเศษหรอก

เพียงอยากให้คุณไปเยี่ยมเรา

ให้ผมไปก็ไม่งดี?

เราจะเริ่มกันหกโมงสามสิบ

ขอให้ไปงานแต่งงานของน้องสาว
ผมนะ

เมื่อไหร่?

วันที่สิบห้าเดือนนี้แหละ

ไปแน่นอน

ไปร่วมงานที่วัดด้วยกันนะ

ครั้งนี้ผมคิดว่าคงไปไม่

ไว้คราวหน้าก็แล้วกันนะ?

ไม่เป็นไรหรอกครับ

การกล่าวคำขอโทษ

ขอโทษครับ

มาสายไปหน่อยขอโทษด้วย

ขอโทษด้วยที่อยู่ไม่ได้

Invitations

Would you care for some coffee?

Yes, please.

Have some more rice!

No, thank you.

Are you free next Saturday
evening?

Are you free tomorrow evening?

I think so. Why?

I'd like to invite you to my house
for dinner.

What's the occasion?

Nothing special.

Just a chance to visit.

What time should I come?

We will eat around 6:30.

Please come to our house for my
sister's wedding feast.

When will this be?

It will take place on the fifteenth of
this month.

I will be happy to come.

Please join us to go to the festival
at the temple.

I'm afraid I can't make it this time.

Perhaps next time. Okay?

Okay.

Apologies

Excuse me.

I'm sorry to be late.

I'm sorry I can't stay.

แวนเนเรอแวฟู้
เตเชื่อวหนี่ดา ซี้เงโต้
กุกแกเตเชื่อเต๊แวเมจว๊าแจเกอ
เนโต้

ผมเป็นห่วงลูกๆ
ขอโทษผมไม่เข้าใจ
ผมขอโทษที่ช่วยอะไรคุณไม่ได้

I'm worried about my children.
I'm sorry, I don't understand.
I'm sorry I can't help you.

ไปหม่โคบี ซว๊าดอกู

เนแต่งงานโทเฮ้อแอ
แวเพย้าเฮอหน้าเชื่อเฮ้อ
ฟู้โอ๋ เฮ้อแอ
ฟู้โอ๋ บ้าพรเต
เนอฟู้โอ๋ซี้ลุยเพลคฺชึเนอเพล
หโมะ ซิเนอ
เนฟู้อาหน้าโอ้ล่อเฮ้อบ้าเต
อาคฺหนาลุยซว๊าอาบีดีเลโซ ซว๊า

แวนแต่งงานลาฮี้โตะ
เนไปหม่โอ๋บ้าเพกเต

หม่มเพร คุเตเพร
หม่มเพรหม่อโอ๋ชีเนอ เรือไปโอ๋
ไปปาชีเนอ

หม่มเรหม่อคู้เลื่ออาโอ้แกเฮ้อ
อาเว

ไปเรหม่อปีติเนออาข้าพย้าเหล
เดือม้า

โหม่เพโอ้เซอเพรเกอปาแอ

โหม่โอ้ปาหมาแน้เพเซอโทเฮ้อ
โซหนาเฮ้อ

ไปเจ้ชีโนปาโฮ้เฮ้อแอ

ไปชีเนอจกานโนปา

เนหม่มเรคุเนออาาร เตือเต

ครอบครัวและพี่น้องเพื่อนบ้าน

คุณแต่งงานหรือยัง?
แต่งได้สิบปีแล้ว
มีลูกหรือยัง?
มีลูกกี่คน?
มีลูกทั้งหมดกี่คน ชายสอง
หญิงสอง
ลูกๆ ของคุณอายุเท่าไร?
คนโตแปดปี คนเล็กหกเดือนครึ่ง

เปล่าเลยผมยังไม่แต่งงานงาน
คุณมีพี่น้องกี่คน?

มีพี่ชายคนหนึ่ง กับพี่สาวสองคน
และน้องๆอีกสองคน

พี่สาวคนโตเล็กกับสามมีแล้ว

น้องสาวคนเล็กกำลังรับหมั้น

พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่หรือเปล่า?

แม่มายังอยู่แต่พ่อเสียได้สามปีแล้ว

น้องๆยังไปโรงเรียนอยู่หรือเปล่า?

น้องสองคน ยังเข้าโรงเรียนอยู่

พี่ชาย ของคุณทำอะไร?

Family and Village

Are you married yet?
Yes, I've been married for ten years.
Do you have children?
How many children do you have?
I have four children, two boys and two girls.
How old are your children?
Our oldest is eight and the youngest is six months.
No, I'm not yet married.
How many brothers and sisters do you have?
I have an older brother, two older sisters and two younger siblings.

My eldest sister is divorced.

My younger sister is engaged.

Are your parents still living?

My mother is living, but my father died three years ago.

Are your brothers and sisters in school?

My two younger siblings are still in school.

What does your older brother do?

อาแม่เหล่	เขาทำนา	He is a farmer.
อาทวา	เขาเป็นครู	He is a teacher.
อาทวาแกแยะ เอ่เลเก้	เป็นข้าราชการ	He is a civil servant.
หม่มเรหม่ออาแรตเต้กรุงเทพ	ส่วนพี่สาวทำงานที่กรุงเทพ	My older sister is working in Bangkok.
เนโอ้อือเบื้อเออเนออาเนยาบ้ำเต	คุณอยู่หมู่บ้านนี้มานานเท่าไร	How long have you lived here in this village?
คอบื้อเออเนอเหลโอแร้แห	หมู่บ้านนี้น่าอยู่นะ	This village seems like a very good place to live.
คอบื้อเออเนอ ลอลอเนออาโอ้อ้ำ หีเต	หมู่บ้านนี้มีทั้งหมดกี่หลังคาเรือน?	How many families live in this village?
ปู่กำหม่าแหวเพเนออาหม่ม	ผู้ใหญ่บ้านเป็นพี่ชายของพ่อผม	The village chief is my father's older brother.
ปู่กำหม่าแหวเพเนอไป	ผู้ใหญ่บ้านเป็นน้องชายของพ่อผม	The village chief is my father's younger brother.
ปู่หม่าแหวโหม่นเนออาไป	ผู้ใหญ่บ้านเป็นพี่ชายของแม่ผม	The village chief is my mother's older brother.
	ผู้ใหญ่บ้านเป็นน้องชายของแม่ผม	The village chief is my mother's younger brother.
ปู่กำหม่าแหวโพ	ผู้ใหญ่บ้านเป็นตาของผม	The village chief is my paternal grandfather.
ปู่กำหม่าแหวโพ	ผู้ใหญ่บ้านเป็นปู่ของผม	The village chief is my maternal grandfather.
คู้ดู้เบื้อเออเนอหม่าแหวเพอาหม่ม เพรหม่ม	ครูใหญ่ที่นี่เป็นพี่สาวของผมเอง	The head teacher here is my father's older sister.
คู้ดู้เบื้อเออเนอหม่าแหวเพอาไป เพรหม่ม	ครูใหญ่ที่นี่เป็นน้องสาวของพ่อผม	The head teacher here is my father's younger sister.
คู้ดู้เบื้อเออเนอหม่าแหวหม่มเพรหม่ม	ครูใหญ่ที่นี่เป็นพี่สาวของแม่ผม	The head teacher here is my mother's older sister.
คู้ดู้เบื้อเออเนอหม่าแหวไปเพรหม่ม	ครูใหญ่ที่นี่เป็นน้องสาวของแม่ผม	The head teacher here is my mother's younger sister.

เอ่เนะ— เอ่ดอีชีว

เนเอ่โทเฮื้อดีแนอ

เอ่ โทเฮื้อ

การรับประทานอาหาร

คุณทานข้าวหรือยัง?

ทานแล้วครับ

Food and Eating

Have you eaten yet?

Yes, already.

เอ๋ นี้อลาฮี้ได้
เอ๋ ดีเรือฮี้ฮิวฮี้เต
อาโอะส่อตอส่อแหล่เรือเตฮู้
แหล่เอ๋แหล่โออาหวิ
เอ๋เอ๋ฮี้
จี้ฮั้นาแต่หม่
พยำตี้ก็โตปอเฮ้อ
แนวเอก้อเฮ้อ
เนโอเทอฮี้ฝรื่อ แอ
โอน้อโตโพโต้

โอตี้กั้นตี้กั้นพ
หนี่แพตี้กั้นพ
อาหวิ แอ
เจ๊นรี่ ตื่อ ๆ เจ้อ
ฉ่าตื่อ เจ้อ
อาหวิแนรี่
อาแซ่ แหน่ เจ้อ
แนวเตเนฮี้เอ๋
แนวฮี้โอเทอ
เนฮี้เงแหล่เมเอ๋ฮี้บฮู้เต
ฮี้เงโต้ เนเมแม่เปแนวตี้กั้น

เตเหลฟรี ฮี้เซเอ๋

ฟรีฮี้เตอาแนรี่แอ
ฮี้ฮ้อยฮี้ฮี้เต
ฮี้ฮ้อยฟรีส่อตอส่อแหล่
เดอเส่เออเนอฮี้เซเมฮู้เต
กี้ โล่ แงหปา
งจู่ แถ่นี่
หมาเอ้อ ตาเตเออเนอพยำกาเต
เมอจู่

ยังเลย
ทานข้าวกับอะไร?
มีผักและก็มีปลา
อาหารอร่อย
ทานเยอะๆนะ
ไม่ต้องเกรงใจ
เอานิดเดียวก็พอ
ผมอิ่มแล้ว
คุณดื่มเหล้าสาโทหรือเปล่า?
ไม่เคยดื่มครับ

ดื่มหน่อยน่า นิดเดียวเอง
ก็ได้ นิดเดียวนะ
เป็นไงชอบไหม?
เข้มข้นดีจริงๆ
เปรี้ยวมาก
หวานดี
ขมจริง
ผมรู้สึกหิว
ผมหิวน้ำ
คุณรู้วิธีนำหน่อไม้มาทำอาหาร
ไหม?
ไม่รู้ คุณลองทำให้ผมดูหน่อยสิ?

การซื้อขาย

ซื้ออะไรดีครับ?
อยากได้อะไรครับ?
อยากจะทำผักครับ
แตงกวานี้ขายยังไง?
กิโลละห้าบาท
ราคาแพงขึ้นนะ
ใช้ครับ, ของพวกนี้มาจากในเมือง

No, not yet.
What did you have with your rice?
We had vegetables and fish.
This food is delicious.
Please have some more.
Eat! Don't be shy.
Maybe just a little.
I'm already full.
Do you drink rice wine?
No, thank you, I'm not used to drinking it.
Here, just try a little!
Okay, just a little.
Do you like it?
It's very strong.
It's very sour.
It's very sweet.
It's very bitter.
I'm hungry.
I'm thirsty.
Do you know how to cook bamboo shoots?
No. Will you show me how?

Buying and Selling

What do you want to buy?
What are you looking for?
I want to buy vegetables.
How much are the cucumbers?
They are five baht per kilo.
The price has gone up already.
Yes, these come from the province center.

พยำตีก็โล้น	ครับของหนึ่งกิโลนะครับ	Okay, I will take one kilo.
เรือด็กกล้วยเสื่อเนอ	และก็กล้วยนี้ด้วยนะครับ	I also want these bananas.
เตื่อเสื่อห่าเข้า	หวีละสิบบาท	They are ten baht per hand.
งุดู่ตาลัว ลือกอ	แพงไปละมัง	That is quite expensive.
ฮู้เออเนออาหวีนี้	อย่างนี้อร่อยครับ	These are very delicious.
เลี้ย ยู แท้หย่าเนอ	เอาเนื้อหมูด้วยไหม	Take some of this pork!
พยำเตื่ออาครียเรื่ออาฮู้โอโตเนอ	เอาชิ้นที่ไม่มีกระดูกและมันนะครับ	I'll take the piece without bones and fat.
พรีถ่าเทอ เหล่ เมื่อฮู้ยโตเตื่อ	ซื้อน้ำมันทำกับข้าวได้ที่ไหน	Where can I buy cooking oil?
พรีหนเดื่อ ศวาไผ่	ซื้อได้ที่ร้านขายของทั่วไป	You can buy it in the general store.
ดีโบ้อีเซอแงบ้ำเต	ข้าวเหนียวขายราคาเท่าไร	What is the price of glutinous rice now?
ดีดู่ฮี้เซอแงบ้ำเต	ข้าวเจ้าขายราคาเท่าไร?	What is the price of non-glutinous rice?
พยำฮู้ฮ้ออาแรลือหม่าดีเซหนี	เอาอย่างนี้ดีกว่า ข้าวใหม่นะ	Take this kind. It is newly harvested.
เตเอ๋เอ่แรเต	<u>กิจกรรมและการประกอบอาชีพ</u>	<u>Activities and Occupations</u>
เนเมื่อเต	คุณทำอะไรครับ?	What are you doing?
แวฮู้ปลีโบเอ่	ผมกำลังล้างข้าว	I am washing the rice.
แงโพเอ่ดี แด่เอ่เรอหม่อเฮ้ปา	ผมหุงข้าวไว้กินเย็นนี้	I am cooking rice for the evening meal.
แวฮู้ปลีบี่หล่อ	ผมกำลังล้างจาน	I am washing the dishes.
แวล่เห่อ จา	ผมกำลังซักผ้า	I am washing the clothes.
แวดู่หล่านี้ต็อก	ผมกำลังกวาดบ้าน	I am sweeping the floor.
แวดู่ฮือฮี้ต็อก	ผมกำลังถูบ้าน	I am scrubbing the floor.
แวกี้จว้าฮ้อโบ	พี่สะใภ้กำลังดำนา	My older sister-in-law is planting paddy rice.
แวกี้จว้าฮ้อโคโร เรม่อล่อ	พี่สะใภ้กำลังปลูkmันล้มปะหลัง	My older sister-in-law is planting manioc.
แวกี้ จว้าฮ้อดีแกลโบ	พี่สะใภ้กำลังปลูกอ้อย	My older sister-in-law is planting sugar cane.
แวกี้ จว้าฮ้อดีฮู่ม่อ	พี่สะใภ้กำลังปลูกต้นยา	My older sister-in-law is planting tobacco.
แวกี้จว้าฮ้อส่อเหล่ส่อตอ	พี่สะใภ้กำลังปลูกผัก	My older sister-in-law is planting vegetables.

อาโตซ้อเฮ้อหล่า?(เหล่ เหวะซ้อ)	ถึงเวลาปลูกพืชผักแล้ว	It is planting time.
อาโตซ้อเฮ้อส่อตอ	ถึงเวลาถางหญ้า	It is weeding time.
อาโตกาเฮ้อส่อเหล่เหว่	ถึงเวลาเก็บเกี่ยวพืชผลแล้ว	It is harvest time.
แวนเก้เก้โบ๊	พี่เขยของผมหากำลังเกี่ยวข้าว	My brother-in-law is harvesting rice.
แวนากว้าบ่อปาโบ๊เอ๋	พี่เขยของผมหากำลังนวดข้าว	My brother-in-law is threshing rice.
แวนากว้า(อีซี้)ปาโป๊เอ๋	พี่เขยของผมหากำลังตำข้าว	My brother-in-law is pounding rice.
	พี่เขยของผมหากำลังคัดข้าว	My brother-in-law is winnowing rice.
แวนร่นือเตเต้อเจ้อโต๋	ผมไม่ได้ทำอะไรเลย	I'm not doing anything.
แวนโอเก้เฮ้อ	ผมหากำลังพักผ่อน	I'm resting.
เนเพอเมือเต	ยายของคุณทำอะไร?	What is your paternal grandmother doing?
เนเพอเมือเต	ย่าของคุณทำอะไรอยู่?	What is your maternal grandmother doing?
อาจว้าโอ้เมอปา	ท่านกำลังนอนหลับ	She is sleeping.
อาจว้าอีโหล่เทอ	ท่านกำลังอาบน้ำ	She is bathing.
อาจว้าเอ๋ตี	ท่านกำลังทานข้าว	She is eating.
อาจว้าอีเป่ปาอาโค	ท่านกำลังคุยกับเพื่อน	She is talking with her friends.
พู้เจ้เพรคนยา	เด็กชายกำลังยิ้ม	The little boy is smiling.
พู้เจ้เพรจุจว้านยา	เด็กชายกำลังหัวเราะ	The little boy is laughing.
พู้เจ้เพรจุจว้าโห่ง	เด็กชายกำลังร้องไห้	The little boy is crying.
แวนโป้เพรจุจว้าอีซว้าลี	น้องชายของผมหากำลังเรียนหนังสือ	My younger brother is studying.
แวนโป้เพรจุจว้าแต้ลี	น้องชายของ ผมหากำลังอ่านหนังสือ	My younger brother is reading.
แวนโป้เพรจุจว้าราจดหมาย	น้องชายของ ผมหากำลังเขียนจดหมาย	My younger brother is writing a letter.
แวนโป้เพรจุจว้ากุโหน่เกออาโค	น้องชายของ ผมหากำลังเล่นกับเพื่อน	My younger brother is playing with his friends.
เหยซี้ชว้าอีโร	พวกเขา กำลังร้องเพลง	They are singing.
เหยซี้ชว้าลีเพ่	พวกเขา กำลังเต้นรำ	They are dancing.
เหยซี้ชว้าแม่ฮั๋หน่า	พวกเขา กำลังไปดูหนัง	They are going to see a movie.

โห่งเหล่ อี้เบ่

เนออี้เบ่แจ้แกงโยห่งแอ

อี้เบ่แจ้ตี้ก็

แวนอี้ชว้าเกอเนโห่ง

เนออี้ชว้าแวนอาหนีแอ

แวนโห่งกุกเกอเตชื้อ

แวนโห่งเมเหล่ปวาเนอแจ้อ่า

เนซี่เงแอ

อ้อแวนซี่เง

แวนซี่เงโต้

เนออี้เบ่เตเป่ล่แม่

อี้เบ่ซี่โดเลื่อเออตี้ก็

ขาอี้เบ่ _____

แกงโยเฮ้อูเต

เฮ้อเน่นหม่าโห่งเฮ้อ _____

_____ ตาเฮ้ออี้เต

หมาดื่อฮู้ _____

เออหม่าอี้เต

เนอหม่าอี้เต

โอบ้อเนอหม่าอี้เต

เนอโฮหม่าฮู้เฮ้อ _____

— —

ฮู้เฮ้อ _____

แวนซี่เงโต้

แวนเตเนหม่าโต้ เฮ้อเมฮู้เต

แวนหนีดาซี่เงหม่าเน่นแวนอี้เบ่แจ้โต้

เหอชว้าบาเลเตนยา

ภาษาและการพูด

คุณพูดภาษากะเหรี่ยงแดงเป็น
ไหม?

พูดได้นิดหน่อย

ผมอยากจะเรียนภาษาของคุณ

คุณจะสอนผมไหมล่ะ?

ผมต้องขอโทษด้วย ผมต้องไป

ทำงานทุกวันเลย

คุณเข้าใจหรือเปล่า?

ครับ ผมเข้าใจ

ผมไม่เข้าใจ

กรุณาพูดใหม่อีกที

กรุณาพูดช้ากว่านี้หน่อย

จะพูด _____ ในภาษา

คุณอย่างไร?

ส่วนมากพูดว่า _____

ถามว่า _____ แปลว่าอะไร?

หมายความว่า _____

นี่อะไร?

นั่นอะไร?

อยู่ตรงนั้นอะไร?

นั่นเขาเรียกว่า _____

ปลาอะไรนะ?

เขาเรียกว่า _____

ผมไม่รู้

จำไม่ได้ว่าพูดยังไง

ผมเข้าใจแต่ผมไม่รู้จะตอบเป็น

ภาษา กะเหรี่ยงแดงยังไง

คุณเรียนภาษานี้นานเท่าไร

Language and Speaking

Do you know how to speak Red Karen?

I can speak it a little.

I want to study your language.

Will you teach me?

I'm sorry but I have to work in my fields every day.

Do you understand?

Yes, I understand.

No, I don't understand.

Please repeat that one more time.

Please speak a little more slowly.

How do you say the word " _____ " in your language?

We say " _____ ".

What does " _____ " mean?

It means " _____ ".

What is this?

What is that?

What is that over there?

That is a _____.

What kind of fish is this?

That is called _____.

I don't know.

I have forgotten how to say that.

I understand, but I don't know how to answer in the Red Karen language.

How long have you been studying this language?

แวนี่ชีว่าเฮือนอเกลีเฮื้อ	เรียนประมาณสองอาทิตย์	I have been studying for two weeks.
แวนี่ชีว่าบาเนอเลเฮื้อ	เรียนประมาณสองเดือน	I have been studying for two months.
อี่ชีว่าบาเนอหน้าเฮื้อ	เรียนประมาณสองปี	I have been studying for two years.
เนอี่เบ่แซ่เอื้อ	พูดเหมือนมาก	You speak very well.
เนเตเนหมาเบโห่งเนอหมาอาแหย	คิดว่ายากไหมที่จะพูดภาษาของ	Do you find it difficult to speak our language?
แอ	พวกเรา?	
อาแหยแหน	ยากพอสมควร	Quite difficult.

เตเหลโซฟ้าโซแรเรือแหยโอ้เหม ความเจ็บป่วยและการรักษา Illness and Medical Treatment

แวนเตเนโมไต่	ผมรู้สึกไม่สบาย	I don't feel well.
แวนโอโมไต่	ผมไม่สบาย	I am sick.
จู้เฮื้อหม่อแอ	ไปหาหมอหรือยัง?	Have you been to see the doctor?
เฮื้อเต้คลินิกแอ	ไปที่คลินิกหรือยัง?	Have you been to the clinic?
จู้แจะหม่อโตเต	ไปพบหมอได้ที่ไหน?	Where can I find a doctor?
หม่อโอ้เต้คลินิก	มีหมอที่คลินิก	There is a medic at the clinic.
เนเมกาเรืออีเต	คุณเป็นอะไรมา?	What is your problem?
เตเนเซงอูกูกล้อเรือเห่นกู๋	รู้สึกเวียนหัวและไข้ขึ้น	I feel dizzy and have a fever.
โซแรนแกไหร่	มีไข้และตัวสั่น	I have a fever and chills.
เตเนเนอแวนหมาโซแรพอชี้อ่า	คิดว่าผมเป็นไข้มาเลเรีย	I think I have malaria.
โมเห่นโตกาเฮื้อบ้าเนอเต	ไม่สบายกี่วันมาแล้ว?	How long have you been ill?
แวนปีน้อ(ป้าเฮื้ออาหนอ)หม่อลีปา	ก็อ้วกตั้งแต่เมื่อวานตอนเช้า	I have been vomiting since yesterday morning.
แวนเซฮื้อแกล่อ	ผมท้องร่วงและท้องเป็นตะคริว	I have diarrhea and stomach cramps.
ตือค้อเรือแอ	ไอด้วยหรือเปล่า?	Do you have coughing?
โตเตเนอาเผื่อเห่นเรือเซ่แจโต้	ไม่ แต่รู้สึกอ่อนเพลียและหายใจไม่ออก	No, but I feel weak and have trouble breathing.
เซแซ่	เจ็บขา	My leg hurts.
กูซู๋นยี้	มือบวม	My hand is swollen.
โซแรชี้อ้อ	เป็นไข้หวัด	I have a bad cold.

แวเป็เส่ปล่อเรหนีอำแนร
อาเซแวก็อหลี่โก่กู
อาเซแวแก๊โบกู

แวปลาแลเกร
แวแจะแลเก
พูโห่งอาโอโก่โต
อาโอเมอติดี
อาเอ่เตอเจ้อโต
อาเป็เส่จ้ออ่อตือเจ้อ
อาแคตือเจ้อ
อาเตเหมโมโอโต
อาหเรโอโต

แวก็เป่ติชูนี่
เอ่ติชูปวโร
ลยอหน้าหลี่เนเอ

เอ่ติชูเนอเตอเนอโซโพ

เอ่โตติเนอเอโหน่นอปล่อ
เนโหลจว้าเอ็กชเรย์
เนโหลโกะแม็ส่วย
ป้าโรจว้าโปนี่
เด็เงเตเกลจว้าได้นี้
เด็วันจันทรเงจว้าโปปานี
โอโปโซเนอจว้าโปปานี

เด้อเอ่โตโพตอโจเตอเนอลุยไฟ

อาชีอขู่

เออเตอเนอเก็กตือเจ้อ
เก็กจ้อปาโตเบี่ยตือเจ้อ
เก็กุเคเจียบาเต

ตาผมติดเชื้อ
หูผมอักเสบ
คอผมอักเสบ

แขนผมหัก
ขาผมหัก
ลูกร้องไห้ไม่ยอมหยุด
เขานอนตลอดเวลา
เขาไมกินอะไรเลย
หน้าเขาซีดจาง
เขาผอมจาง
เขาไม่มีความสุข
เขาไม่มีแรง

ผมจะฉีดยาให้นะ
ทานยานี้ทุกเช้า
ทุก ๆ สี่ชั่วโมง

ทานยานี้วันละสามเวลา

ทานสองเม็ดหลังอาหาร
คุณต้องไปเอ็กซเรย์
คุณต้องไปตรวจเลือด
พรุ่งนี้มาอีกนะ
อาทิตย์หน้ามาอีกนะ
วันจันทร์หน้ามาอีกนะ
อีกสามวันอย่าลืมมานะ

ให้เขากินครั้งละหนึ่งช้อน วันละสี่
เวลา

ฤดูกาลและเวลา

วันนี้ร้อนมาก
ฝนไม่ได้ตกนานแล้ว
ฤดูร้อนนี้นานเท่าไร

I have an infection in my eyes.
I have an infection in my ear.
I have an infection in my throat.
I have broken my arm.
I have broken my leg.
My child just cries and cries.
He sleeps all the time.
He doesn't eat anything.
He is very pale.
He is very thin.
He is very unhappy.
He is very weak.
I will give you an injection.
Take this medicine every morning.
Take this medicine every four hours.
Take this medicine three times a day.
Take two tablets after every meal.
You need an x-ray.
You need a blood test.
Come back tomorrow.
Come back next week.
Come back next Monday.
Come back in three days.

Give him one spoonful four times a day.

Weather and Time

It is very hot today!
It hasn't rained in a long time.
How long does the dry season last?

เกจ็อย่าปาบอเกเต
 เต็นจว้าโต๋เบือเออปากูจู
 โต๋กุหน้อเกจ็น้อโต๋
 เต๋หม่อคี่เนอเกจ็ตูต้อเจ้อ
 แกลเออเนอเหมือโอเอ้อเจ้อ
 แกลเออเนอครอกูโอเอ้อเจ้อ
 แกลเออโท
 เนเตเนหม่าเกจ็แอ
 เตเนหม่าเกจ็โต๋ลลลลลลลลลล
 เกจ็แกนเกม้อลลลลลลลลลล
 อานยาโต๋เกจ็ปาแกนเก
 อากูอากวากีตาจว้าแพ
 เตเหมือเห
 เตเรหม่อลี
 เกกู่ชัวเบเจ้อ
 เออเตเซเลบา
 เออเตอเนอเกโห
 เออเตอเนอเกจ็เตอเนอหม่อหม่อ
 เก
 เออเตอเนอเกแลเซซอ
 เออเตอเนอเกกู่
 ม้อครอเรือ ช้านล
 หล่อไปโอโอเทอเต็ลปี่เก
 อาข่ากาดยาปาบ้อเกเต
 อากาชาหม่อกู่ปา
 อากาชาป่าโรหม่อลีปา
 อากาชาป่าโรหม่อกู่
 อากาชาป่าโรหม่อคี่
 อากาเต็งเตเกลลปา
 ช้าปาอากา
 อาข่าโอ่นยาบ้าเต

เมื่อไหร่ฝนจะตกซะที?
 ตั้งแต่อยู่ที่นี่ฝนตกเวลาไหน?
 เมื่อคืนฝนตกหนักมาก
 ถนนนี้มีฝุ่นเยอะมาก
 ถนนนี้โคลนเยอะแยะ
 ถนนน้ำท่วม
 คุณคิดว่าฝนจะตกไหม?
 คิดว่าไม่ตกหรอกท้องฟ้าแจ่มใสดี
 คงจะตกท้องฟ้ามีดครึ้ม
 หวังว่าอีกไม่นานฝนคงตก
 มั่นร้อนและแห้งแล้งเหลือเกิน
 กำลังจะค่ำ
 กำลังสว่าง
 แดดส่องสว่างจ้าเลย
 คืนนี้พระจันทร์เต็มดวง
 วันนี้อากาศหนาวมาก
 วันนี้ฝนตกตลอดวัน
 วันนี้ลมแรง
 วันนี้ร้อน
 ฟ้าร้องและฟ้าผ่า
 มีรุ้งกินน้ำอยู่ทางทิศตะวันออก
 เขาจะกลับมาเมื่อไหร่?
 เขาจะมาประมาณบ่ายๆ
 เขาจะมาพรุ่งนี้ตอนเช้า
 เขาจะมาพรุ่งนี้ตอนบ่าย
 เขาจะมาพรุ่งนี้ตอนกลางคืน
 เขาจะมาอาทิตย์หน้า
 เดียวก็มา
 เขาจะอยู่นานเท่าไร?

When will the rains begin?
 Since you came, has it rained?
 It rained very hard last night.
 The road is very dusty.
 The road is very muddy.
 The road is flooded.
 Do you think it's going to rain?
 I don't think so. The sky is clear.
 I think so. The sky is very dark.
 I hope it will rain soon.
 It is very hot and dry.
 It will be dark soon.
 It's getting light.
 The sun is shining brightly.
 The moon is full tonight.
 Today is very cold.
 Today is very rainy.
 Today is very windy.
 Today is very hot.
 There is thunder and lightning.
 There is a rainbow in the east.
 When will he come back?
 He will come back later this afternoon.
 He will come back tomorrow morning.
 He will come back tomorrow afternoon.
 He will come back tomorrow night.
 He will come back next week.
 He'll be back soon.
 How long will he stay?

อาข้าโอโปไซเนอ	เขาจะอยู่อีกสามวัน	He will stay here three more days.
อาข้าโอโปไซไซเกล	เขาจะอยู่อีกสามอาทิตย์	He will stay here three more weeks.
อาข้าโอโปไซ เล	เขาจะอยู่อีกสามเดือน	He will stay here three more months.
อาข้าโอโปไซ หน้า	เขาจะอยู่อีกสามปี	He will stay here three more years.
อากาศไต่บ้อเกเต	เขามาตั้งแต่เมื่อไหร่?	When did he come?
อากาศไต่ป่าเฮ้น	เขามาเมื่อวาน	He came yesterday.
อากาศไต่ป่าเออเดอเนอ	เขาเพิ่งจะมาถึงวันนี้เอง	He came earlier today.
อากาศไต่ไหนไซเนอเฮ้อ	เขามาได้สามวันแล้ว	He came three days ago.
อากาศไต่อาหะร่อเตเกล	เขามาเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว	He came last week.
อากาศไต่ไหนเฮ้อต้าหน้าเฮ้อ	เขามาได้หนึ่งปีแล้ว	He came last year.
เนกาโอเน้อเออเนอานยาบ้าเต	คุณอยู่ที่นี้นานเท่าไร?	How long have you been here?
เนก้าอากาศไต่แพ	ผมเพิ่งมาถึง	I just arrived.
โอเน้อเออเนอานยาโลเฮ้อ	อยู่ที่นี้นานแล้ว	I have been here for a long time.
โอเน้อเออเนอไซมือหน้าหลี่	อยู่ที่นี้ได้สามชั่วโมง	I have been here for three hours.
โอไหนเกลไซซัวเฮ้อ	อยู่ได้ตั้งหกอาทิตย์แล้ว	I have been here for six weeks.
เนโหล่เมหล่า เมโพหีปวาเนอ	คุณควรทำความสะอาดบ้านทุกวัน	You should clean the house every day.
เนโหล่เมโพปวาเกล	คุณควรทำความสะอาดทุกอาทิตย์	You should clean the house every week.
เนโหล่เมโพ ฮาๆ	คุณควรทำความสะอาดบ่อยๆ	You should clean the house often.
จว้า โอเล่ใหม่เพนยาจว้าโตโพ	เขาไปเยี่ยมพ่อแม่ไม่นานๆที่	He visits his parents seldom.
จว้าอาโอเลฮาคือเจ้อใหม่เพ	เขาไปเยี่ยมพ่อแม่บ่อยมาก	He visits his parents often.
อาจว้าโอเลเกอใหม่เพแตดัก โต	เขาไม่เคยไปเคยไปเยี่ยมพ่อแม่เลย	He visits his parents never.
อาจว้าโอเลใหม่เพปวาเกล	เขาไปเยี่ยมพ่อแม่ทุกอาทิตย์	He visits his parents every week.
เดอเนอเกอากาโอ้ดอคุปา	ซักวันหนึ่งเขาจะกลับไปอยู่บ้าน	He will return to the village someday.
อากาศไหนป่าเต้อาคอ		
อากาศโอเล่ ะเบอดอคุปา	เขาจะกลับไปอยู่บ้านเร็วๆ นี้	He will return to the village in a short time.

แค้โน่เหล่อี่ชว้าโป

(เลขนี้ต้องนับเป็นอันถึงจะถูกต้อง)

ลีปล้อ

โตโก
เนอโก่
โซโก่
ลุยโก่
แงโก่
โซ ชว้า
โซชว้าโตโก่
ลุยชว้า
ลุยชว้าโตโก่
เชือ
เชือโตโก่
เชือเนอโก่
เนอเชอ
เนอเชอโตโก่
โซเชอ
เตเย (หรือ เต้จว)
แงเย
ตี่รี
ตอซื่อ

ส่อเส่วโพ

ดลึยเล่
แมอุเส่
ไมมีคำแปล
หม่าก่าเส่
มู๊แล้เส่
หม่าพาเส่
แตดเค้เส่
ไมมีคำแปล

คำศัพท์เพิ่มเติม

ตัวเลข

หนึ่ง
สอง
สาม
สี่
ห้า
หก
เจ็ด
แปด
เก้า
สิบ
สิบเอ็ด
สิบสอง
ยี่สิบ
ยี่สิบเอ็ด
สามสิบ
หนึ่งร้อย
ห้าร้อย
หนึ่งพัน
หนึ่งหมื่น

ผลไม้

กล้วย
มะพร้าว
ทุเรียน
ฝรั่ง
ขนุน
มะนาว
มะม่วง
มังคุด

Additional Vocabulary

Numbers

one
two
three
four
five
six
seven
eight
nine
ten
eleven
twelve
twenty
twenty one
thirty
one hundred
five hundred
one thousand
ten thousand

Fruits

bananas
coconut
durian
guava
jackfruit
lemons/limes
mango
mangosteen

ส่อซื่อเส่

ดีจ๊ยเฮเส่

แมแลเก้เส่

ส่อคูเส่

หมาเงาะเส่

ไม่มีคำแปล

เดอหลื่อเส่

ส้ม

มะละกอ

สับปะรด

ส้มโอ

เงาะ

มะเฟือง

แตงโม

oranges

papaya

pineapple

pomelo

rambutan

star fruit

watermelon

ส่อเหล่ส่อตอปวาจื่อ

อีแบ่

กูบี่ เส่ ทุ

ไม่มีคำแปล

กู่คี่อุ

เดอเส่

โบโฮ๊บุ

ไม่มีคำแปล

โครเฮหม่อส่อ

ผักต่างๆ

หน่อไม้

ถั่วฝักยาว

มะระ

ข้าวโพด

แตงกวา

หัวหอม

มันแกว

มันสั้มปะหลัง

Vegetables

bamboo shoot

beans (long)

bitter gourd

corn

cucumber

onions (red)

potatoes (sweet)

manioc

เตมีเตดอ

เหนเอ่ตอ

เตเปลื้อ

เท

ญู่ฮู้

เป้เหน่

ทว้า

ชา

ปู่

ตาคว้าเตเร

ครือเตอเคอ

ถู่ย

แตแซ

สัตว์

ตัวกินมด

ค่างคาว

หมี

นก

ควาย

แมว

ไก่

วัว

จระเข้

กวาง / ฟาน

หมา

ช้าง

Animals

anteater

bat

bear

bird

buffalo

cat

chicken

cow

crocodile

deer

dog

elephant

เตเบลีอุชาโหม่

ดี

เป่

ดีชี

ปอคีเณ่

ยอ

ไม่มีคำแปล

แรรี่

แรรี่มี

อี่

จู้

หรู้

โห่แลมอ

ค้างควมแม่ไก่

กบ

แพะ

ม้า

เสือดาว

ลิง

กระจ

หมู

หมูป่า

เม่น

แรด

งู

กระรอก

flying fox

frog

goat

horse

leopard

monkey

mousedeer

pig (domestic)

pig (wild)

porcupine

rhinoceros

snake

squirrel

พอ

ต่อ

เตเคร

บีแป่

เตเท้

โห่เกี้ยว

โส่

พอโซ

ปีโกไน้อ์

ไม่มีคำแปล

โพแก๊

เปล่อ

แมลง

มด

ตัวเรียด

ผีเสื้อ

ตะขาบ

แมลงสาป

เหา

แมลงวัน

แมลงป่อง

แมลงงา

แมงมุม

ปลวก

Insects

ant

bedbug

butterfly

centipede

cockroach

head lice

house fly

scorpion (small)

scorpion (large)

spider

termite

เห่แป่

แก๊ไหน่แก

ปลา

เห่น

อี่นู้

อวัยวะของร่างกาย

ข้อเท้า

แขน

ลำตัว

นม

Body parts

ankle

arm

body (trunk)

breast

กุ่มป๋าย	ก้น	buttocks
หนึ่นาชะ	แก้ม	cheek
โตโอ	อก	chest
เปเสปหล่อ	ตา	eye
เปเส	หน้า	face
แซ่	เท้า	feet
กุ่มนอ	นิ้วมือ	finger
มาเถ่	หน้าผาก	forehead
โก้โล	ผม	hair
กุ่มขู่	มือ	hand
กุ่มลือ	ศีรษะ	head
ซี่ปหล่อ	หัวใจ	heart
พรากู	ลำไส้	intestines
ครุ่ยต่อเบ่อทือ	ข้อต่อ	joint
กุ่มมา	หัวเข่า	knee
แซ่เจ้	ขาอ่อน	leg (upper part)
แซ่	แข้ง	leg (lower part)
โล่	ตับ	liver
สู่	ปอด	lungs
แกก	ปาก	mouth
แกโบ	คอ	neck
กุ่มโพ	จมูก	nose
ปลลาขู่	หัวไหล่	shoulder
ฮือ	ท้อง	stomach
กุ่มเคอ	ฟัน	tooth
กุ่มนอ	นิ้ว	toe
ปลี	ลิ้น	tongue
แงตา	เอว	waist

เหล่แต่เฮอ

ฮือเต
นยาบ้ำป่าเต

คำถาม

อย่างไร?
นานเท่าไร?

Question words

how?
how long?

บาเต	เท่าไร?	how many?
บาเต	เท่าไร?	how much?
อุเป	ใคร?	who?
เรืออุเป	กับใคร?	with whom?
ค่าเปอุเป	สำหรับใคร?	for whom?
อี่เต	อะไร?	what?
เรืออี่เต	กับอะไร?	with what?
บ้อเกเต	เมื่อไหร่?	when?
เต้เต	ที่ไหน?	where?
จัวเตเต	ไปที่ไหน?	to where?
เมเต	ทำไม?	why?

<u>สี</u>	<u>สี</u>	<u>Colors</u>
ลอกี้	ดำ	black
ไม่มีคำแปล	ฟ้า	blue
ไม่มีคำแปล	น้ำตาล	brown
อ้อมือ	เทา	gray
โซ	เขียว	green
ไม่มีคำแปล	ส้ม	orange
แบโยย	ชมพู	pink
โซเล	ม่วง	purple
สี	แดง	red
บู	ขาว	white
แบ	เหลือง	yellow
เก่อ	ลาย	striped
เก่อปี่ปล่อ	ลายจุด	spotted
เก่อเตโพ	ลายดอกไม้	flowered
ไม่มีคำแปล	จาง	pale (of color)
ไม่มี	เข้ม	bright (of color)

เตเหล่แต่โน้แต่เฮอ

ตว่า

ซีโตโค

งคู่

งคู่ได้

มอยี่อยู่

คู่

คู่ต้อเจ้อ

คู่ลือเออเนอโตโก

คู่ต้อต้อ

ปิตี

ปิตีอยู่ตวลวี่ลือ

ปิตี?เออเนอ

ปิตีต้อต้อ

คำบอกลักษณะ

สวย

น่าเกลียด

แพง

ไม่แพง

ละเอียด

ใหญ่

ใหญ่มาก

ใหญ่กว่าอันนั้น

ใหญ่ที่สุด

เล็ก

เล็กมาก

เล็กกว่าอันนั้น

เล็กที่สุด

Descriptives

attractive

ugly

expensive

inexpensive

well-made

large

very large

larger than that one

the largest of all

small

very small

smaller than that one

smallest of all

References

Tri-Lingual Phrase Book based on a project completed under the National Research Council of Thailand by John and Carolyn Miller. 1994